

PREFAȚĂ

Clisura Dunării este o regiune geografică situată de-a lungul malului nordic al Dunării, după intrarea acesteia în țară, în sudul Banatului. Regiunea este limitată de râul Nera la vest și Gura Văii (barajul Porțile de Fier) la est. Prima parte a acesteia, între vărsarea Nerei în Dunăre (în dreptul localității Socol) și începutul Defileului Dunării (după localitatea Coronini), constituie totodată limita sudică a Munților Locvei. Zona face parte din Parcul Natural Porțile de Fier.

Principalele zone protejate, cuprinse în această zonă sunt (PNPF 2008, 2011):

a. Situl de importanță comunitară Porțile de Fier (ROSCI0206), în suprafață de 124293,0 ha (OM 1964/2007), a fost constituit datorită numeroaselor specii, habitate, rezervații geologice și geomorfologice, situri arheologice etc. de interes comunitar și național.

b. Aria de protecție specială avifaunistică Cursul Dunării-Baziaș-Porțile de Fier (ROSPA0026), cu o suprafață de 10120,4 ha (HG 1284/2007): cuprinde Dunărea, ostroave și bălți, vegetație acvatică, de pajiști umede, tufișuri și zăvoaie de salcie, care constituie un punct de concentrare național și european pentru numeroase specii de păsări (12 specii de păsări enumerate în anexa I a Directivei 2009/147/EEC, 3 specii periclitate la nivel global, 62 specii listate în anexele Convenției asupra speciilor migratoare (CMS/Bonn 1979), precum și alte specii importante de faună - nevertebrate, batracieni, reptile, păsări, mamifere).

c. Aria de protecție specială avifaunistică Munții Almăjului - Locvei (ROSPA0080), de 118141,6 ha (HG 1284/2007) cuprinde peisaje complexe, forme de relief carstice și vulcanice (Cazanele Dunării, depresiuni, stânci abrupte, peșteri), habitate forestiere variate, pajiști mai mult sau mai puțin antropizate etc.), în care apar elemente de floră și faună submediteraneană, cu unele elemente de raritate.

Alte rezervații și arii de protecție avifaunistică:

- REZERVAȚIA BALTA NERA - DUNĂRE (rezervație mixtă, încadrare IUCNS IV, suprafață 10,0 ha) localizată la sud de Socol, în zona de vărsare a Nerei în Dunăre. Importanța rezervației este dată de zona umedă cu vegetație hidrofilă specifică, ce atrage o bogată avifaună acvatică.

- REZERVAȚIA BAZIAȘ (mixtă, IUCNS IV, 170,9 ha) are profil forestier pentru protejarea asociațiilor vegetale de pădure (gorun, fag, cer, tei, carpen, mojdrean,

cărpiniță ș.a.) cu bujorul bănațean în stratul ierbaceu (*Paeonia officinalis* var. *banatica*, *Paeonia mascula*).

- ARIA DE PROTECȚIE SPECIALĂ AVIFAUNISTICĂ zona umedă INSULA CALINOVĂȚ (avifaunistică, IUCNS IV, 24,0 ha): cuprinde ostrovul (cu pădure de salcie albă, mărginită de stuf, papură ș.a.) și luciul de apă limitrof acesteia până la o adâncime de 2 m (cu vegetație acvatică specifică), care constituie zone de refugiu și cuibărit pentru unele specii de păsări.

- REZERVAȚIA RÂPA CU LĂSTUNI (mixtă, IUCNS IV, 5,0 ha) situată în Valea Divici, instituită pentru protecția cuiburilor și coloniilor de lăstuni (*Riparia riparia*) construite în abrupturile loessoide.

- ARIA DE PROTECȚIE SPECIALĂ AVIFAUNISTICĂ DIVICI – POJEJENA (avifaunistică, IUCNS IV, 498,0 ha) cuprinde bălțile și luciul de apă învecinat, din Dunăre, până la o adâncime de 1,5 m; compoziția faunistică și floristică este specifică ecosistemelor de bălți și lacuri, inclusiv zonele umede limitrofe acestora.

- ARIA DE PROTECȚIE SPECIALĂ AVIFAUNISTICĂ zona umedă OSTROVUL MOLDOVA VECHIE (avifaunistică, IUCNS IV, 1627,0 ha): cuprinde insula propriu-zisă - 345 ha - și luciul de apă limitrof insulei, până la o adâncime de 2 m. Pe insulă au fost identificate 72 specii de păsări, dintre care 28 sunt incluse în Directiva privind conservarea păsărilor sălbatice.

- REZERVAȚIA NATURALĂ VALEA MARE (botanică, IUCNS IV, 1179,0 ha): habitatele sunt forestiere (fag, gorun, cer, gârniță, cu asociații de tufărișuri xerofile – șibleacuri de cărpiniță, mojdrean, liliac, scumpie, vișin turcesc, păliur – pe versanții sudici abrupti și cu soluri scurte), în care apare frecvent *Daphne laureola* (iedera mare), relict terțiar, precum și alte plante rare. Pe pereții calcaroși și brânela învecinate se întâlnesc o serie de specii de plante submediteraneene și balcanice. Importanța geomorfologică se datorează reliefului complex dezvoltat pe calcare (lapiezuri, doline, uvale, izbucuri, sorburi, chei, respectiv 45 de peșteri și avene) întâlnit pe Valea Mare sau pe afluenții acesteia.

Cercetările de față au fost finanțate în cadrul proiectului PNCDI II Parteneriate „Analiza factorilor de presiune asupra ariilor protejate din Clisura Dunării” - PROBIO (având ca parteneri Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, Meda Resarch Pitești, Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Acvatică Pescuit și Acvacultură, Galați, Institutul de Cercetări Biologice Cluj Napoca și partener cofinanțator Consiliul Județean Caraș Severin).

Zona de studiu cuprinde terenurile de la nord de Dunăre, care pot fi afectate de amenajările determinate de construcția infrastructurii de transport și turism prefigurate în strategia de dezvoltare a regiunii și în planurile de dezvoltare a localităților din perimetrul Socol- Moldova Nouă.